

Burgemeester & wethouders

Datum 16 september 2024

Onderwerp

Startdocument Van Opvang naar Wonen regio Assen

Wij willen

In samenwerking met centrumgemeente Assen, de regiogemeenten en de ketenpartners dak- en thuisloosheid voorkomen.

Wij besluiten

1. Het Startdocument van Opvang naar Wonen regio Assen vast te stellen.
2. Opdracht te geven voor de verdere uitwerkingen van het startdocument in een Actieplan Dakloosheid regio Assen.

Want

- 1.1 *Met het vaststellen van het Startdocument tonen we draagvlak om regionaal aan de slag te gaan met de opgaven uit het Nationaal Actieplan Dakloosheid Samenwerking met centrumgemeente Assen, de regiogemeenten en de ketenpartners is essentieel voor een preventieve aanpak van dakloosheid.*
- 1.2 *Alleen door gezamenlijke inspanningen kunnen de oorzaken van dakloosheid worden aangepakt en kunnen mensen de ondersteuning krijgen die ze nodig hebben om hun leven weer op de rails te krijgen:*
  - Iedere gemeente is verantwoordelijk voor (terugval)preventie en moet woonruimte bieden bij de uitstroom uit de MO-voorzieningen. We willen een continuïteit bieden wat betreft zorg zodat de dak- en thuislozen hierin de begeleiding en ondersteuning vinden die zij nodig hebben.
  - De centrumgemeente Assen zal herhuisvesting realiseren voor de dag- en nachtopvang, jongerenopvang, dagbesteding en Kortdurende Opvang en de vijf woonunits.
  - In samenspraak met de regiogemeenten wordt een dekkend aanbod Maatschappelijke Opvangvoorzieningen gerealiseerd. De inloopvoorziening dak- en thuislozen in Hoogeveen blijft ook, maar wellicht onder een andere aanbieder vanwege de aanbestedingsprocedure.
  - Uitstroom vindt plaats naar eigen gemeente en iedere gemeente zet zich in om dak- en thuisloosheid te voorkomen. Deze inzet wordt vormgegeven onder andere door de uitvoering Wet Gemeentelijke Schuldhulpverlening, signaleren van vroegtijdige bestaansonzekerheid, actief beleid voor uitstroom uit intramurale voorzieningen voor 18-/18+, ggz en detentie en het realiseren van een beschermd thuis voor ex dak- en thuislozen. Een voorbeeld van deze laatste voorziening is InterWonen in Hoogeveen.
- 1.3 *Met het vaststellen van het Startdocument Van Opvang naar Wonen regio Assen stellen we een nieuw kader voor het ontwikkelen van het Actieplan Dakloosheid regio Assen.*

Het kader sluit aan bij het Nationaal Actieplan Dakloosheid, dat inzet op een paradigmashift in de manier waarop we kijken naar en omgaan met dakloosheid. Het plan stelt de ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen, waarmee aangesloten wordt bij de Verklaring van Lissabon om dakloosheid in 2030 te beëindigen.

- 1.4 *Het Actieplan Dakloosheid regio Assen sluit aan bij het beleid van Hoogeveen.*
De inloopvoorziening dak- en thuislozen in Hoogeveen streeft erna om de bezoekers door te leiden naar de juiste zorg en ondersteuning. Daarnaast wordt hier Interwonen aangeboden aan dak- en thuislozen met als doel dat deze bewoners zelfstandig leren te wonen. Dit gedachtegoed van opvang naar wonen komt terug in het startdocument.
2. *In het startdocument staan vijf opdrachten omschreven die om nadere uitwerking vragen.*
Deze opdrachten zijn:
1. Realiseren van een passend en dekkend aanbod MO voor kwetsbare groepen in de regio
  2. Organisatie en huisvesting MO voorzieningen
  3. Formuleren van advies op basis van de uitkomsten van een uit te voeren preventiescan
  4. Versnellen van de uitstroom en aansluiten op huisvesting en woonbeleid
  5. Aansluiten bij het landelijke dashboard in het kader van het Nationaal Actieplan Dakloosheid en het ontwikkelen van een regionale monitor gericht op in-, door-, en uitstroom dak-, en thuislozen.

Centrumgemeente Assen verwacht dat de totale ambtelijke inzet vanuit de regiogemeenten 16 tot 20 uur is per gemeente voor het gehele project.

Maar

Het succes van de transformatieopgave van opvang naar wonen hangt in grote mate af van het realiseren van voldoende betaalbaar woonaanbod, de adequate begeleiding die daaraan gekoppeld is en de zachte landing in de wijk.

Voor het ontwikkelen van eventueel nieuwe activiteiten zal aanspraak gemaakt moeten worden op middelen vanuit de regio reserve MO. Dit zijn echter geen structurele middelen. Daarnaast is het onzeker of de jaarlijkse extra middelen in het kader van het Nationaal Actieplan Dakloosheid blijven bestaan. Zie verdere toelichting onder de paragraaf 'De financiële gevolgen zijn'.

Achtergrond

De afgelopen 10 jaar is het aantal dakloze mensen sterk gestegen. Daarom is vanuit de overheid fors ingezet op het voorkomen en verminderen van dakloosheid. Tussen 2019 en 2021 heeft het Rijk twee tijdelijke programma's opgezet: de brede aanpak 'Een (T)huis, een Toekomst', en het Actieprogramma dak- en thuisloze jongeren. Het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving 'Herstel begint met een huis' was een belangrijk uitgangspunt voor deze programma's. De kern van het advies luidde dat een structureel andere aanpak van dakloosheid nodig was: niet de maatschappelijke opvang, maar een plek om te wonen staat aan de basis van elk hulpverleningstraject. Dit uitgangspunt sluit inhoudelijk ook aan bij het advies van Advies Commissie Toekomst beschermd wonen, waar sociale inclusie van mensen met een psychosociale kwetsbaarheid centraal staat.

Vervolgens is eind 2022 het Nationaal Actieplan Dakloosheid gelanceerd waarin de aanpak van dakloosheid uitgewerkt wordt in een langetermijnstrategie. Deze ontwikkelingen zijn de aanleiding geweest om ons, samen met ketenpartners en regiogemeenten, te bezinnen op een nieuwe aanpak.

In het Startdocument Van Opvang naar Wonen komen de programma's samen en vormen ze het vertrekpunt voor een Actieplan Dakloosheid regio Assen.

De financiële gevolgen zijn

Voor het ontwikkelen van eventuele nieuwe activiteiten zal aanspraak gemaakt worden op de middelen vanuit de regio reserve. Dit komt dus niet ten laste van de gemeentelijke begroting.

Het Rijk heeft met ingang van 2023 extra middelen ter beschikking gesteld voor het Nationaal Actieplan Dakloosheid. Vanaf 2023 betekent dit jaarlijks circa € 660.000 extra boven op de reguliere decentralisatie uitkering á 4,6 miljoen. Hoewel deze middelen als doel het Nationaal Actieplan Dakloosheid hebben, betreffen dit vrij te besteden middelen aan Maatschappelijke Opvang.

De afgelopen jaren waren de reguliere Maatschappelijke Opvang middelen soms net wel en soms net niet toereikend voor de jaarlijkse kosten. De afgelopen jaren hebben we echter ook telkens incidentele aanvullende middelen gekregen welke doorgaans vrij te besteden waren en derhalve voor een overschot zorgden. Dit overschot wordt jaarlijks toegevoegd aan de regio reserve MO, per 1-1-2024 zit er circa € 4,4 miljoen in deze reserve.

Inzet van de extra middelen Nationaal Actieplan Dakloosheid ten behoeve van het beoogde doel is daarmee mogelijk, maar wel met de wetenschap dat dit betekent dat we in de toekomst (meer) aanspraak moet maken op de gevormde reserve Maatschappelijke Opvang. Onderstaand vindt u een overzicht van het verwachte verloop van deze reserve, hierbij is nog geen rekening gehouden met aanvullende uitgaven ten aanzien van het Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Hieronder een verloop overzicht van de reserve MO o.b.v. de VGR 2024 en de begroting 2025.

Stand reserve	1-1-2024	1-1-2025	1-1-2026	1-1-2027	1-1-2028	1-1-2029
	4.406.821	4.585.716	4.459.082	4.586.795	4.580.459	4.441.877
toevoeg/onttrek	178.895	-126.634	127.713	-6.337	-138.582	nvt

Alternatieven

Geen alternatief.

Communicatie

De raad wordt geïnformeerd doormiddel van de besluitenlijst.
Centrumgemeente Assen wordt op de hoogte gesteld van het besluit.

Bijlagen

1. Startdocument Van Opvang naar Wonen regio Assen
2. Onderzoek behoeften cliënten MO/BW regio Assen (Breuer en Intraval maart 2024)